

JAARBOEK ENERGIERECHT 2013

JAARBOEK ENERGIERECHT 2013

Kurt DEKETELAERE
Bram DELVAUX
(editors)

Met bijdragen van:

Thomas CHELLINGSWORTH

Bram DELVAUX

Frederik DEWAELE

Elisabeth MUYLLE

Koen PLATTEAU

Tom VANDEN BORRE

Wouter VANDORPE

Dominique VANHERCK

Damien VERHOEVEN

Tim VERMEIR

intersentia

Antwerpen – Cambridge

Jaarboek Energierecht 2013
Kurt Deketelaere en Bram Delvaux (eds.)

© 2014 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Coverfoto's: © Elena Elisseeva, © Feng Yu, © Tungphoto

ISBN 978-94-000-0529-7
D/2014/7849/103
NUR 823

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

WOORD VOORAF

Op donderdag 5 juni 2014 organiseert de Vlaamse Vereniging voor Energierecht (VlaVER), in samenwerking met het Instituut voor Milieu- en Energierecht van de KU Leuven (IMER), een studiedag waarop het *Jaarboek Energierecht 2013* wordt voorgesteld.

Met dit boek, uitgegeven door de uitgeverij Intersentia in de reeks *Energie & Recht*, berichten de organisatoren over de belangrijkste ontwikkelingen die zich tijdens het voorbije kalenderjaar hebben voorgedaan in het domein van het energierecht (in zijn ruime betekenis).

Voor het *Jaarboek Energierecht 2013* wordt geopteerd voor een overzicht van de belangrijkste en recente ontwikkelingen inzake het federaal en Vlaams energierecht. Daarnaast wordt stilgestaan bij een aantal relevante specifieke Europese, federale en Vlaamse onderwerpen in het energierecht. Tot slot bevat het *Jaarboek Energierecht 2013* het Memorandum van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt voor de Vlaamse Regering 2014-2019.

Iedereen die dagelijks met de energiewetgeving in aanraking komt, wordt aldus een handig en grondig naslagwerk aangeboden, dat toelaat op een continue en geordende wijze de stand van zaken en de verdere ontwikkelingen van het energierecht op de voet te volgen.

De bijdragen tot dit *Jaarboek Energierecht 2013* zijn van Thomas Chellingsworth, Bram Delvaux, Frederik Dewaele, Elisabeth Muylle, Koen Platteau, Tom Vanden Borre, Wouter Vandorpe, Dominique Vanherck, Damien Verhoeven en Tim Vermeir.

Kurt Deketelaere en Bram Delvaux
Editors
Leuven, 25 april 2014

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
ENERGIE EN STAATSSTEUN: DE NIEUWE RICHTSNOEREN INZAKE STAATSSTEUN VOOR MILIEUBESCHERMING EN ENERGIE 2014-2020	
Thomas CHELLINGSWORTH en Dominique VANHERCK	1
Inleiding	1
Actieplan Staatssteun	1
Modernisering van het staatssteunbeleid	2
Hoofdstuk 1. Staatssteun: basisprincipes	3
Afdeling 1. Verenigbaarheid met de interne markt: principe en afwijkingen ...	3
Afdeling 2. Controle door de Europese Commissie	4
Afdeling 3. Groepsvrijstellingen	5
Afdeling 4. <i>De minimis</i> -regeling	6
Hoofdstuk 2. Staatssteun voor milieubescherming en energie	7
Afdeling 1. Voorlopers van de Richtsnoeren	7
Afdeling 2. De Richtsnoeren inzake staatssteun voor milieubescherming en energie 2014–2020	7
§ 1. Belangrijkste wijzigingen	9
§ 2. Toepassingsgebied Richtsnoeren	9
§ 3. Aan te melden individuele milieu- en energiesteun	12
§ 4. Verenigbaarheidsonderzoek op grond van artikel 107, lid 3, onder c) VWEU	13
A. Gemeenschappelijke beoordelingsbeginselen	14
B. Algemene verenigbaarheidsvoorwaarden	16
C. Specifieke steunmaatregelen	28
Hoofdstuk 3. Besluit	42

RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET FEDERAAL ENERGIERECHT	
Damien VERHOEVEN	43
Inleiding	43
Hoofdstuk 1. Implementatie van het ‘Plan-Wathelet’ voor de bevoorradings- zekerheid inzake elektriciteit	44
Afdeling 1. De aanpassing van de kernuitstap (wet van 18 december 2013) ...	44
§ 1. Vaststelling van de kernuitstapkalender	45
§ 2. Afschaffing van de mogelijkheid om van de kernuitstapkalender af te wijken.	45
§ 3. Voorwaarden van de verlenging van Tihange 1	46
Afdeling 2. Capaciteitsmechanisme via offerteprocedure voor de subsiëriëring van ‘nieuwe’ gascentrales.	47
§ 1. Bevoegdheidsverdeling en goedgekeurde instrumenten.	48
§ 2. Het koninklijk besluit van 8 december 2013 betreffende de modaliteiten van de procedure van de offerteaanvragen	49
§ 3. Het bestek van 10 januari 2014	50
§ 4. Verenigbaarheid met het Europees recht en beoordeling	54
Afdeling 3. Regulering van de buitenwerkingstellingen van productie- installaties en creatie van een strategische reserve (wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de Elektriciteitswet)	57
§ 1. Regulering van de buitenwerkingstellingen van productie-installaties ..	57
§ 2. Strategische reserve	58
Afdeling 4. De aanpassing aan de federale bijdrage inzake aardgas (wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de Gaswet).	63
§ 1. Vrijstelling van de federale bijdrage inzake aardgas voor de productie van elektriciteit.	63
§ 2. Nieuwe modaliteiten van de federale bijdrage inzake aardgas m.b.t. de inning.	64
§ 3. Degressiviteitsmechanisme en plafonnering van de federale bijdrage inzake aardgas	65
Hoofdstuk 2. Het vervolg van de Omzetting van de derde Elektriciteits- en Gasrichtlijn	67
Afdeling 1. Uitspraak over de vordering van de Vlaamse regering tegen de wet van 8 januari 2012	67
Afdeling 2. Uitspraak over de vordering van de CREG tegen de wet van 8 januari 2012.	68
Afdeling 3. ‘Pilot Case’ van de Europese Commissie tegen de Belgische Omzetting.	70
Afdeling 4. De ‘reparatiewet’ van 26 december 2013.	70

§ 1. Gedeeltelijke rechtzetting van de modaliteiten van certificering van de transmissienetbeheerders	71
§ 2. Afschaffing van de rol van de transmissienetbeheerders inzake hernieuwbare energie, rationeel energiegebruik en milieubescherming. . .	71
§ 3. Aanpassing van het stelsel inzake gesloten industriële (elektriciteits)netten.	72
§ 4. Aanpassing van het stelsel inzake het tractienet spoor	73
§ 5. Afwijking van de regel van uniformiteit van tarieven binnen het grondgebied van een netbeheerder	75
Hoofdstuk 3. Andere regelgeving	76
Afdeling 1. Andere elementen uit de ‘reparatiewet’ van 26 december 2013. . . .	76
§ 1. Wijzigingen inzake de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales	76
§ 2. Afschaffing van de regeringscommissaris bij de NMP	77
§ 3. Afschaffing van de fondsen voor de financiering van de prospectieve studies over de bevoorrading.	77
§ 4. Bekrachtiging van koninklijke besluiten inzake de federale bijdrage en de offshore GSC’s	78
Afdeling 2. Bekrachtiging van de aanpassing van het KB ‘offshore GSC’ (wet van 23 juli 2013).	79
Afdeling 3. ‘Economische’ wijzigingen.	80
§ 1. Degressiviteit en plafonnering van de ‘offshoretoeslag’ (programma-wetten van 28 juni 2013 en 26 december 2013, alsook KB van 17 augustus 2013).	80
§ 2. Vaststelling van het Kyotofonds voor 2014 op nul (KB van 18 december 2013).	83
§ 3. Vaststelling van de nucleaire taks voor 2013 (wet van 26 december 2013).	83
Afdeling 4. ‘Beschermdende’ wijzigingen	84
§ 1. Aanpassing van het sectoraal akkoord “de consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt” (van 16 oktober 2013).	84
§ 2. Vermindering van de btw op elektriciteit voor huishoudelijke afnemers (KB van 21 maart 2014)	86
Afdeling 5. ‘Planologische’ wijzigingen	87
§ 1. Noodplan voor de aardgasbevoorrading (MB van 18 december 2013). . .	87
§ 2. Marien ruimtelijk plan (KB van 20 maart 2014).	87
Conclusie.	88

DE BESCHERMING VAN DE ENERGIECONSUMENT IN HET NIEUWE CONSUMENTENAKKOORD Tom VANDEN BORRE en Elisabeth MUYLLE	91
Inleiding	91
Hoofdstuk 1. Achtergrond bij het initiële consumentenakkoord	93
Hoofdstuk 2. De wijzigingen aan het consumentenakkoord in 2013	94
Afdeling 1. De lange weg naar de wijziging van 2013	94
Afdeling 2. Verschillen tussen de wet van 8 januari 2012 en de wet van 25 augustus 2012, wat betreft het consumentenakkoord	97
Afdeling 3. De belangrijkste wijzigingen aan het consumentenakkoord.....	101
§ 1. Transparantie en mogelijkheid tot vergelijken	102
§ 2. Verbrekingsvergoeding.....	103
§ 3. Veranderen van leverancier	106
§ 4. Verlenging van contracten van bepaalde duur	108
A. De nieuwe bepaling inzake verlenging van contracten van bepaalde duur.....	108
B. De aanleiding: advies van de Commissie Onrechtmatige Bedingen ..	110
C. Analyse van de nieuwe bepaling.....	112
§ 5. Mogelijkheid om slotfactuur niet te domiciliëren	115
§ 6. Melding van het goedkoopste tarief	116
§ 7. Nalatigheidsinteressen	117
§ 8. Wijziging aan de gedragscode	118
Hoofdstuk 3. De techniek van het consumentakkoord nader belicht.	119
Afdeling 1. De Europese regelgeving inzake oneerlijke handelspraktijken ...	120
Afdeling 2. Het nieuwe Wetboek Economisch Recht: de rechten van de consument verder aangevuld.....	121
Afdeling 3. Het sectorakkoord vs. wetgeving marktpraktijken – Boek VI Wetboek Economisch Recht	123
Afdeling 4. De juridische kwalificatie van het consumentenakkoord	125
Hoofdstuk 4. Verplichtingen inzake facturatie.....	127
§ 1. Wettelijke verplichtingen federaal maar ook regionaal.....	128
§ 2. Enkele bevoegdheidsrechtelijke beschouwingen	132
Hoofdstuk 5. Conclusies.....	134

BERG BAART BELEGEN BORRELNOOTJES	
Tim VERMEIR.....	139
Inleiding	139
Hoofdstuk 1. Distributie, vervoer en transmissie.....	140
Afdeling 1. Aardgas.....	140
Afdeling 2. Elektriciteit.....	142
Afdeling 3. Invloed van de regionalisering van de bevoegdheid over distributienettarieven	145
Afdeling 4. Stelling met betrekking tot de bevoegdheid over de netwerken ..	146
Hoofdstuk 2. Hernieuwbare energiebronnen en rationeel energiegebruik ...	147
Afdeling 1. Algemeen	147
Afdeling 2. Offshore	148
Hoofdstuk 3. Tarieven en prijzen	148
Afdeling 1. Bijzondere wet van 8 augustus 1980.....	148
Afdeling 2. Bijzondere wet van 8 augustus 1988.....	149
Afdeling 3. Grondwettelijk Hof.....	150
§ 1. Arrest van 31 mei 2011	150
§ 2. Arrest van 12 juli 2012	150
§ 3. Arrest van 9 juli 2013	151
§ 4. Arrest van 13 november 2013.....	152
§ 5. Interpretatie van de BWHI door het Grondwettelijk Hof.....	153
Afdeling 4. De lange weg naar het Vlinderakkoord.....	154
§ 1. Resolutie van het Vlaams Parlement van 1999	154
§ 2. Tussen de resoluties van het Vlaams Parlement en de institutionele crisis van 2007-2010.....	157
§ 3. Rapport der wijzen.....	157
§ 4. Octopusnota Vlaamse Regering	159
§ 5. Voorstel Johan VANDE LANOTTE.....	159
§ 6. Formateursnota DI RUPO	160
§ 7. Het Vlinderakkoord	161
Afdeling 5. Bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staats hervorming.....	161
§ 1. Wetsvoorstel	161
§ 2. Advies Raad van State	162
§ 3. Amendementen	163
Afdeling 6. Evaluatie	165
§ 1. Distributienettarieven.....	165

§ 2. Prijzen	169
A. Vaststelling	169
B. Bevoegdheid over prijzen in het algemeen	170
§ 3. Gevolgen	172
Hoofdstuk 4. Nationaal uitrustingsplan en studies over de perspectieven van de energiebevoorrading	173
Hoofdstuk 5. Fonds ter reductie van de globale energiekosten	175
Hoofdstuk 6. Overige gewestelijke bevoegdheden	175
Hoofdstuk 7. Internationale samenwerking	175
Hoofdstuk 8. Poging tot samenvatting	176
Hoofdstuk 9. Besluit	176
RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET VLAAMSE ENERGIERECHT	
Bram DELVAUX en Wouter VANDORPE	179
Inleiding	179
Hoofdstuk 1. Het decreet over het samenwerkingsakkoord TEN-E projecten: een coördinerend <i>Comité à la Belge</i> wordt opgericht	180
Afdeling 1. Inleiding	180
Afdeling 2. De omzetting van de TEN-E Verordening 347/2013	180
§ 1. TEN-E Verordening 347/2013 van 17 april 2013	180
§ 2. Omzetting van de TEN-E Verordening in het Belgisch recht via een “Belgische” optie	181
§ 3. De huidige “projecten van gemeenschappelijk belang” voor het Vlaams Gewest	182
Afdeling 3. Het vergunningscoördinerend en -faciliterend comite (VCFC): wat is dit?	185
§ 1. Doelstelling van het VCFC-comité	185
§ 2. Samenstelling van het VCFC-comité	186
§ 3. Termijnen binnen de procedure van het VCFC-comité	186
§ 4. Betrachtingen van het VCFC-comité	188
§ 5. Inwerkingtreding / Overgangsregeling?	189
Hoofdstuk 2. Het decreet van 12 juli 2013: de absolute vertrouwelijkheidsplicht voor netbeheerders wordt gematigd	190
Afdeling 1. De strenge vertrouwelijkheidsplicht voor netbeheerders uitgelicht	190

Afdeling 2. De onwerkbaarheid van de vertrouwelijkheidsplicht voor netbeheerders t.a.v. enkele nieuwe maatregelen	190
Afdeling 3. Analyse van de exacte bewoordingen van het wijzigingsdecreet van 12 juli 2013 dat deze plicht matigt	191
Hoofdstuk 3. De wijzigingen aan de technische reglementen in het Vlaams Gewest: opkuisen en klaarmaken voor de toekomst	192
Afdeling 1. Inleiding	192
Afdeling 2. Het nieuw technisch reglement plaatselijk vervoer: <i>pro forma</i> of verschilt deze met de andere technische reglementen?	192
Afdeling 3. De bevoegdheidswijziging op spanningsniveau tussen distributienetbeheerder en lokaal transmissienetbeheerder	194
§ 1. De bevoegdheidswijziging op spanningsniveau tussen netbeheerders	194
§ 2. Schematisch overzicht van de bevoegdheidswijziging op spanningsniveau tussen netbeheerders	196
Afdeling 4. De wijziging van de bestaande technische reglementen distributie elektriciteit en gas door een veelheid aan redenen	196
§ 1. “Opkuis” van bepalingen TRPV	196
§ 2. Wijzigingen door de bevoegdheidswijziging op spanningsniveau tussen netbeheerders	197
§ 3. Wijzigingen door omzetting van de energie-efficiëntierichtlijn 2012/27/EU	197
§ 4. Wijzigingen om flexibele diensten en aansluitingen mogelijk te maken	198
§ 5. Verplichte goedkeuring van modelcontracten door VREG en afscheid van het Toegangsreglement	199
§ 6. Overige wijzigingen	199
Hoofdstuk 4. De aangevulde aansprakelijkheidsregelingen voor netbeheerders	200
Afdeling 1. Context	200
Afdeling 2. Plichten van de netbeheerder op grond van de geldende wettelijke bepalingen	202
§ 1. Bevestiging bestaande federale aansprakelijkheidsgronden en invoering plafond	202
§ 2. Begrip storing	203
§ 3. Regresrecht	205
Afdeling 3. Forfaitaire vergoedingen	205
§ 1. Forfaitaire vergoeding bij laattijdige aansluiting	207
§ 2. Forfaitaire vergoeding bij laattijdige heraansluiting	208
§ 3. Forfaitaire vergoeding bij langdurige stroomonderbreking	209
Hoofdstuk 5. De sociale openbaredienstverplichtingen	211
Conclusie	211

HERNIEUWBARE ENERGIE EN RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK ANNO 2013: <i>IN VARIETATE CONCORDIA?</i> Frederik DEWAELE	213
Inleiding	213
Hoofdstuk 1. Hernieuwbare energie en rationeel energiegebruik zijn gewestbevoegdheden in de breedste zin	213
Afdeling 1. In de breedste zin	213
Afdeling 2. Zolang het maar geen betrekking op tarieven heeft	215
§ 1. Injectietarieven	215
§ 2. Doorrekening kosten van de certificatenverplichtingen	216
Afdeling 3. Conclusie	218
Hoofdstuk 3. Hernieuwbare energie: <i>fallitur augurio spes bona saepe suo</i>	219
Afdeling 1. Inleiding	219
Afdeling 2. De groenestroomhervorming aangevochten bij het Grondwettelijk Hof	219
Afdeling 3. Het “optimalisatie-decreet”	224
§ 1. Minimumsteun groenestroom- en warmtekrachtcertificaten	224
§ 2. “Optimalisatie” van het hervormde systeem	226
A. Inleiding	226
B. Aanpassing definitie startdatum voor complexe projecten	226
C. Aanpassing van de overgangsbepaling voor installaties met startdatum vóór 1 januari 2013	227
D. Alternatieve berekeningsmethode voor nieuwe projecten	229
E. Sancties bij het verstrekken van foutieve gegevens aan het Vlaams Energieagentschap	229
Afdeling 4. Andere aanpassingen betreffende de certificaten-systemen	230
§ 1. Decreet van 20 december 2013	230
§ 2. Besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2013	231
§ 3. Besluit van de Vlaamse regering van 10 januari 2014	231
§ 4. Het “banken” van groenestroomcertificaten en warmtekracht- certificaten door de netbeheerders	232
A. Marktoverschot aan groenestroomcertificaten en warmtekracht- certificaten	232
B. Het “banken” van certificaten	234
C. Vergoeding voor de openbardienstverplichting	235
D. Kritiek op het banken van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten	238

Hoofdstuk 4. De certificering van aannemers en installateurs van hernieuwbare energiesystemen	241
§ 1. Inleiding	241
§ 2. Opleidings- en exameninstellingen voor de certificering van aannemers en installateurs.	241
A. Opleidings- en exameninstellingen	241
B. Het examen.	243
§ 3. Certificeringsregeling voor aannemers en installateurs	243
A. Inleiding	243
B. Welke categorieën van aannemers en installateurs komen in aanmerking?	244
C. Het “certificaat van bekwaamheid als aspirant”	245
D. Het “certificaat van bekwaamheid”	246
E. Geldigheidsduur, hernieuwing en intrekking van het “certificaat van bekwaamheid” en het “certificaat van bekwaamheid als aspirant”	246
Hoofdstuk 5. Premies voor rationeel energiegebruik	247
Hoofdstuk 6. Subsidies voor groene warmte, de injectie van biomethaan en restwarmte	251
Afdeling 1. Inleiding	251
Afdeling 2. Wie komt voor welke steun in aanmerking?	251
§ 1. Nuttige groene warmte	251
§ 2. Restwarmte	252
§ 3. Injectie van biomethaan	253
Afdeling 3. De toekenning van de ondersteuning	254
§ 1. Indienen en beoordelen van een steunaanvraag.	255
§ 2. Controle, uitbetaling en terugvordering van de steun	258
§ 3. Lancering eerste call	260
Hoofdstuk 7. Aanpassingen aan de energieprestatieregelgeving	261
Afdeling 1. Inleiding	261
Afdeling 2. Besluit van de Vlaamse regering van 29 november 2013 houdende wijziging van het energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energieprestaties van gebouwen	262
§ 1. Toepassingsgebied EPB-eisen	262
§ 2. Verstrenging van de gewestelijke EPB-eisen	262
A. Nieuwbouw.	262
B. Renovaties.	263
C. Systeemeisen.	264
§ 3. Gemeentelijke EPB-eisen bij nieuwbouw.	265
§ 4. Vrijstellingen en afwijkingen.	266

Afdeling 3. Gedelegeerde algemene vrijstellingen en afwijkingen	267
Afdeling 4. Aanpassing van ministeriële besluiten betreffende de energieprestatie­regelgeving	268
§ 1. Inleiding	268
§ 2. Wijze van indienen van de EPB-aangifte.	269
§ 3. Wijziging van het model van de startverklaring en van de EPB-aangifte.	270
§ 4. Rekenmethodiek EPB-aangifte	271
§ 5. Wijziging van het ministerieel besluit van 15 september 2009 betreffende de vaststelling van de gelijkwaardigheid van innovatieve systemen, bouwconcepten of technologieën in het kader van de energieprestatie­regelgeving	271
A. Methode uitgebreid voor combilussen met elektrische weerstanden in de satellietboilers	271
B. Methode uitgebreid voor toepassing op 1 collectief woongebouw	272
Hoofdstuk 8. Conclusie.	272
TOEPASSING VAN HET MEDEDINGINGSRECHT IN DE ENERGIESECTOR	
Koen PLATTEAU.	275
Inleiding	275
Hoofdstuk 1. Evoluties op nationaal vlak.	275
Afdeling 1. De hervorming van het Belgische mededingingsrecht	276
Afdeling 2. Activiteiten van de Belgische Mededingingsautoriteit	279
Afdeling 3. Toestand van de Belgische energiemarkten	280
Afdeling 4. Afspraken inzake gecoördineerde sluitingen van elektriciteitscentrales.	280
Hoofdstuk 2. Evoluties op EU-vlak.	282
Afdeling 1. Beslissingen van de Europese Commissie inzake concentratie­controle	282
Afdeling 2. Mededingingsbeperkende praktijken	283
§ 1. Preventieve capaciteitsreserveringen	284
§ 2. Elektriciteitsbeurzen	285
§ 3. Prijssqueeze bij de levering van energie	286
Afdeling 3. Overheidsinterventie en verstoringen van de mededinging	288
Hoofdstuk 3. Evaluatie en toekomstperspectieven.	291
<i>Bijlage: Memorandum van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt voor de Vlaamse Regering 2014-2019 (4 december 2013) . . . . .</i>	<i>293</i>